# JAARVERSLAG 2024

KvK nummer 01143868

ANBI-nummer 820338564

**INHOUDSOPGAVE**


| | | |
|---|---|---|
| 1. | Voorwoord | 3 |
| 2. | Organisatie | 4 |
| 3. | Cliënten | 5 |
| 4. | Vrijwilligers | 8 |
| 5. | Interne organisatie | 10 |
| 6. | Financiële resultaten | 12 |
| 7. | Fondsenwerving | 16 |
| 8. | Jaarplan 2025 | 17 |

## 1. Voorwoord

De ondersteuning van Voedselbank Achtkarspelen (hierna te noemen VBA) door particulieren, instellingen en bedrijven uit de gehele gemeente Achtkarspelen was ook dit jaar weer hartverwarmend! Hartelijk dank daarvoor! Hierdoor konden we als vrijwilligersorganisatie bijdragen aan de armoedebestrijding in de gemeente Achtkarspelen.

In haar beleid houdt VBA-rekening met de sociaal-maatschappelijke en financiële omstandigheden van hulpvragers. Onverwachte gebeurtenissen in de persoonlijke levenssfeer en opgebouwde schulden kunnen mensen in armoedige situaties brengen. Voor die mensen zorgen we ervoor dat zij de aandacht krijgen die ze verdienen door het geven van informatie en advies of het verwijzen naar andere hulporganisaties. Het verstrekken van levensmiddelenpakketten is een middel om daarbij te kunnen helpen.

In 2024 heeft VBA ook dit jaar weer veel aandacht besteed aan de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en de arbeidsomstandigheden van haar vrijwilligers. Ook zij verdienen de juiste aandacht en waardering voor al het werk dat ze doen. Het bestuur is hen zeer erkentelijk voor hetgeen zij samen voor VBA doen.

In dit jaar zijn tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd onder cliënten en vrijwilligers. De uitkomsten daarvan worden op hoofdlijnen in dit verslag gepresenteerd. Deze uitkomsten zullen door het bestuur worden betrokken bij de beleidsontwikkeling voor de komende jaren.

In dit jaarverslag wordt teruggekeken op de ontwikkelingen en resultaten over 2024 maar ook de blik gericht op de plannen voor de planperiode 2025-2028.

We wensen u veel leesplezier.

Namens het bestuur,

Engbert van Esch
Voorzitter

## 2. Organisatie

VBA is lid van de "Vereniging Voedselbanken Nederland". De werkzaamheden worden uitsluitend verricht door vrijwilligers, zij ontvangen geen vergoeding.

### *2.1 Vereniging Voedselbanken Nederland*

De vereniging bestaat uit ca. 170 aangesloten lokale voedselbanken. In Houten is het Voedselbank Servicecentrum gevestigd. Expertteams van vrijwilligers ondersteunen de aangesloten voedselbanken, de distributiecentra en het bestuur van de landelijke organisatie.

### *2.2 Regionaal Overleg Platform*

Met alle voedselbanken in de provincie Friesland wordt een paar keer per jaar overleg gevoerd. Tijdens deze bijeenkomsten werden alle relevante zaken besproken met betrekking tot het Regionaal Distributiecentrum (RDC) Voedselbanken Friesland. Tussen het RDC en VBA is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor de wekelijkse levering van voedsel uit de landelijke voedselketen.

### *2.3 Bestuur Stichting Voedselbank Achtkarspelen*

Per 31 december 2024 was het bestuur als volgt samengesteld:
Engbert van Esch – voorzitter
Maaike Dotinga – secretaris
Doetie Kloosterman – penningmeester
Evert Borger – cliëntenzorg
Ietsje de Boer – PR & Communicatie

Dit jaar zijn penningmeester Tjeerd Dijkema, wegens einde termijn, en Dietha Paauw, wegens drukke werkzaamheden, gestopt als bestuurslid. Tijdens de gezellige voorjaarsbijeenkomst werd op gepaste wijze afscheid genomen.

Het bestuur wordt ondersteund door de stafleden Laura Hummel en Jappie Vonk. Laura is gestopt op 1 juni 2024.

VBA streeft naar genderevenwicht in haar samenstelling en een goede weerspiegeling van inwoners in de gemeente Achtkarspelen.

### 2.*4 Regionaal voorzittersoverleg*

Periodiek vindt er overleg plaats met de voorzitter van Voedselbank Kollumerland. Het doel van dit overleg is onderlinge afstemming en ondersteuning.

## 3. Cliënten

*3.a Verloop aantal cliënten*

Onder een cliënt wordt verstaan een huishouden. In 2024 is het aantal huishoudens met 82% gestegen tot 100 huishoudens. Er werden 13 nieuwe aanvragen afgewezen en het her-indiceren van 154 bestaande cliënten leiden tot het beëindigen van de zorg aan 36 cliënten. De 100 huishoudens worden gevormd door 270 gezinsleden en dat is een stijging van 65% ten opzichte van het voorgaande jaar.

De ontwikkeling van het cliëntenbestand in 2024 is als volgt:




Tegenslag kan iedereen treffen. Van jong tot oud, van startende en bestaande ondernemers. VBA helpt cliënten met hulp en ondersteuning. De verstrekking van levensmiddelen is daarvan onderdeel en bedoeld als aanvulling op het levensonderhoud van cliënten. Cliënten kunnen zelf contact opnemen met VBA voor hulp en ondersteuning of toestemming verlenen aan hun hulpverlener/behandelaar dit namens hen te doen.

*3.b Intakebeleid*

De zorg voor cliënten heeft bij VBA de allerhoogste aandacht. In persoonlijke gesprekken wordt aandacht besteed aan de sociale en de financiële omstandigheden. Deze omstandigheden tellen voor VBA even zwaar. VBA is gestart met een herbezinning op de toegang en toekenning van de zorg.

Een soepel beleid is uitgangspunt en bestaat uit:

- ✓ Aanmelding low-profile, telefonisch of via de website
- ✓ Aanmelding door cliënt of diens hulpverlener/behandelaar
- ✓ Eerste twee maanden geen intake, daarna gesprek aan de keukentafel
- ✓ Gesprek langs 4-ogenprincipe, sociaal-maatschappelijke en financiële aspecten komen aan de orde
- ✓ Coulance-regeling

*3.c Aanmeldingsprocedure*

Cliënten kunnen telefonisch aanmelden op 06-45353549 of via het contactformulier op de website www.voedselbankachtkarspelen.nl. Zij kunnen de aanmelding ook met hun toestemming laten uitvoeren door hun hulpverlener of behandelaar. VBA heeft goede contacten met:

- ✓ Gebiedsteam Achtkarspelen Noord en Zuid
- ✓ Vluchtelingenwerk Nederland
- ✓ Vrijwilligersorganisatie KEaRN/Amargi
- ✓ Gemeente Achtkarspelen
- ✓ Zorgaanbieders in de 1e-lijn

*3.d Trendmatige ontwikkelingen*

In 2024 zagen we de volgende trends:

- ✓ Een forse toename van het aantal kinderen in zorg
- ✓ Een toename van het aantal meer-persoons huishoudens
- ✓ Een toename van de grotere schuldpositie van huishoudens
- ✓ Een toename van de gemiddelde zorgduur per cliënt

*3.e Cliënt Tevredenheid Onderzoek*

In samenwerking met het Lauwers College Buitenpost is door Jildou van der Meer en Marije Schat onderzoek gedaan naar de tevredenheid van de cliënten van VBA. Op verschillende momenten zijn interviews gehouden met de doelgroepen grote gezinnen, kleine gezinnen en alleenstaanden. De belangrijkste conclusies waren:

a. De cliënten zijn over het algemeen tevreden over de samenstelling van de levensmiddelenpakketten, er worden nooit producten weggegooid, wat niet gebruikt kan worden wordt doorgegeven aan mensen in de omgeving die wat extra's goed kunnen gebruiken. VBA bereikt dus ook meer mensen dan ze denkt oftewel het "spill-over effect" van haar dienstverlening.
b. De cliënten zijn erg positief over de bejegening en behandeling door de vrijwilligers. Uit de interviews kwam naar voren het grote gevoel van schaamte van cliënten, een voedselbank is voor mensen toch een groter taboe dan gedacht wordt en kan verklaren waarom ca. 125 cliënten gemist worden.

c. De cliënten vinden de manier waarop ze geholpen worden prima. Er wordt wisselend gedacht over mogelijke verbeteringen in het VBA-aanbod. Het realiseren van een moestuintje of een huiskamerconcept wordt als leuke toevoeging gezien. Met dit soort initiatieven kan de eenzaamheid tegengegaan worden zo is de verwachting van cliënten.

De uitkomsten van dit onderzoek zijn betrokken bij de opstelling van het beleidsplan 2025-2028.

*3.e Verwachtingen voor 2025*

Voor 2025 is sprake van een aantal onzekerheden om tot een juiste inschatting van het aantal te verwachten nieuwe aanvragen te komen. Deze onzekerheden hebben deels betrekking op moeilijk in te schatten effecten van het Project “Onder de Radar” van Voedselbanken Nederland en de landelijke aandacht daarvoor. VBA is content met dit initiatief omdat de latente zorgbehoefte groot is en de potentiële cliënten niet altijd de juiste weg naar hulp weten te vinden. Ook is onzeker wat de effecten van overheids- en gemeentelijk beleid met betrekking tot koopkrachtverbetering zullen worden en het beleid m.b.t. de doorstroming van vluchtelingen, waarvan een groot deel in Achtkarspelen gebruik maakt van onze dienstverlening. Er wordt voor 2025 rekening gehouden met een groei van 10-15%.

## 4. Vrijwilligers

### Samenstelling vrijwilligersbestand

Op 31-12-2024 zijn er 50 vrijwilligers werkzaam bij VBA bestaande uit:

| | |
|---|---|
| Relatiebeheerders (incl. ondersteuning) | 6 |
| Coördinatoren | 4 |
| Dagteams | 18 |
| Winkelteam | 3 |
| Chauffeurs/thuisbezorgers | 13 |
| Bestuur en staf | 6 |

Het aantal vrijwilligers is stabiel.

### Aansturing

De coördinatie en afstemming over de uitvoering van het dagelijkse werk van VBA vindt plaats in het “team VBA”. Het gaat hierbij om werkzaamheden m.b.t. de cliënten, de voedselinzameling/inkoop, logistiek en de verstrekking van levensmiddelenpakketten. Dit team bestaat per 31 december 2024 uit:

- *Coördinatie voedseluitgifte:* Anke van der Veen, Freerkje van der Veen en Tjitske van der Wal. Freerkje is de eerste contactpersoon.
- *Coördinatie inkoop levensmiddelen:* Renze Dijkstra
- *Coördinatie transport:* Ulbe van Diggelen.

### Overleg en communicatie

In het voor- en najaar wordt er een vrijwilligersavond georganiseerd om vrijwilligers te betrekken bij behaalde resultaten en nieuwe ontwikkelingsplannen en wordt de gelegenheid geboden daarover met elkaar in gesprek te gaan. Daarnaast wordt op de zomeravond een barbecue georganiseerd met aansluitend een bingoavond. Eens per twee maanden wordt een interne Nieuwsbrief uitgebracht. Periodiek vindt er overleg plaats tussen de coördinatoren voedseluitgifte en de voorzitter. Het doel van dit overleg is onderlinge afstemming en ondersteuning.

### Vrijwilligersbeleid

VBA beschikt over een regeling voor lief en leed waarmee betrokkenheid wordt getoond bij de persoonlijke leefomstandigheden van vrijwilligers.

De werkomstandigheden van vrijwilligers hebben de hoogste prioriteit. Om die reden zijn de werkprocessen van magazijnbeheer en orderpicking voor de levensmiddelenpakketten sterk verbeterd. Er wordt nu gewerkt met stellingen en rolcontainers waardoor te verzamelen producten minder handmatig worden verwerkt. De adviezen van Bidfood konden daarbij goed worden gebruikt.

De vrijwilligers krijgen bedrijfskleding zodat ze de eigen kleding kunnen beschermen bij het uitvoeren van hun werk voor VBA.

Ook dit jaar is er weer een cursus voedselveiligheid gehouden. Onder enthousiaste leiding van de heer Van Efferen werden, namens Voedselbanken Nederland, de laatste

inzichten gedeeld. De opkomst was groot en de cursus leverde weer nieuwe informatie op over de producten met een beperkte houdbaarheidsdatum.

Voor het eerst heeft VBA een tevredenheidsonderzoek gehouden onder haar vrijwilligers. Dit onderzoek werd uitgevoerd door Enneüs/Zorgfocus. Van de vrijwilligers heeft 70% deelgenomen en de resultaten waren over het algemeen zeer positief (score 7,7). De vrijwilligers gaven aan dat zij tevreden zijn over hun werk en over de organisatie VBA.

Er zijn ook verbeterpunten zoals de werkomstandigheden en doorgroeimogelijkheden. Deze punten worden meegenomen in de herijking van het vrijwilligersbeleid voor de planperiode 2025-2028.

## 5. Interne organisatie

*5.1 Verstrekking van levensmiddelen*

VBA verstrekt aan drie doelgroepen pakketten te weten de alleenstaanden (pakket A) de kleine gezinnen met maximaal twee kinderen (pakket B) en de grote gezinnen met meer dan twee kinderen (pakket C). Deze doelgroepen krijgen eens per twee weken een pakket, voldoende voor minimaal 3 dagen van voldoende eten. De pakketten worden op uitnodiging individueel uitgedeeld op donderdagmiddag vanaf 13.00 uur. Voor noodsituaties in individuele of groepsverband beschikt VBA over een Flitsteam.

VBA streeft er na de inhoud van de levensmiddelenpakketten voor 75% te doen bestaan uit producten uit de Schijf van Vijf. Deze doelstelling is in 2024 nog niet gehaald, uit steekproefcontroles van de GGD Fryslân bleek een score van ca. 60%. Door de herinrichting van de locatie en verbetering van de werkprocessen (zie hierna) is de basis gelegd voor een verdere kwaliteitsverbetering van de pakketten.

*5.2 Voedselveiligheid*

VBA stelt hoge eisen aan het veilig kunnen verstrekken van levensmiddelen aan haar cliënten. Maandelijks wordt intern gecontroleerd of de verschillende controlepunten goed scoren dan wel of er sprake is van verbeterpunten. De auditresultaten worden intern besproken en kunnen leiden tot een herstelplan. In 2024 was dit niet aan de orde. De externe audit van SensZ (Voedsel- en Waren Autoriteit) resulteerde in een prachtige score van 9,6.

*5.3 Locatie Zoom 22$^{e}$ te Surhuisterveen*

Het bedrijfspand wordt gehuurd en daar vinden alle bedrijfsactiviteiten plaats: van ontvangst van levensmiddelen, de kwaliteitsbeoordeling, de voorraadbewaking en de uitdeling van producten. De meeste activiteiten vinden plaats op woensdag (ontvangst) en donderdag (uitdeling). In Surhuisterveen en Buitenpost vinden spreekuren plaats door relatiebeheerders met cliënten.

Het magazijn bestaat uit een opslagplaats voor de houdbare producten en een koel- en vriescel. Hier wordt goed de houdbaarheidsdatum en soort product bewaakt van producten die niet direct na binnenkomst onmiddellijk moeten worden uitgegeven. In 2024 is een nieuwe koelcel met de capaciteit van 14.000 liter en een nieuwe vriescel met een capaciteit van eveneens 14.000 liter in gebruik genomen. Aansluitend hierop is de werkplaats ingericht met nieuwe stellingen en rolcontainers.

We helpen onze cliënten door gratis levensmiddelen te verstrekken dat wij ontvangen van onze donateurs zoals supermarkten, bakkers, fabrikanten en groente- en fruittelers.

Als er voorraadtekorten zijn om de kwaliteitsnorm voor de inhoud van de levensmiddelenpakketten te kunnen realiseren dan houden we gerichte winkelacties bij de lokale supermarkten en indien noodzakelijk kopen we gericht producten bij.

*5.4 Transport*

VBA beschikt over een eigen koelauto voor het wekelijks ophalen van levensmiddelen van het Regionaal Distributie Centrum te Drachten en van het lokale bedrijfsleven. De

koelauto wordt ook ingezet voor het thuisbezorgen van pakketten voor die cliënten die geen enkele andere mogelijkheid hebben om een levensmiddelenpakket af te halen van de locatie in Surhuisterveen.

*5.5 Overige werkzaamheden*

Het wekelijks schoonhouden van het pand, het opstellen van tafels en kratten voorafgaande aan de verschillende werkzaamheden wordt punctueel door de eigen vrijwilligers gedaan.

## 6. Jaarrekening 2024

| **Balans per 31 december 2024 (na resultaatbestemming)** | | |
|---|---|---|
| | **2024** | **2023** |
| | **€** | **€** |
| **Activa** | | |
| **Materiële vaste activa** | | |
| Machines | 28.797 | - |
| **Vlottende activa** | | |
| Overige vorderingen | 437 | 1.166 |
| Liquide middelen | 120.688 | 152.169 |
| Voorraden | 540 | 172 |
| **Totaal activa** | **150.462** | **153.507** |
| **Passiva** | | |
| **Eigen vermogen** | | |
| Algemene reserve | 50.882 | 38.484 |
| Bestemmingsreserves | 92.942 | 113.970 |
| | 143.824 | 152.454 |
| **Kortlopende schulden** | | |
| Overige schulden | 6.638 | 1.053 |
| **Totaal passiva** | **150.462** | **153.507** |

| **Staat van baten en lasten** | | |
|---|---|---|
| | **2024** | **2023** |
| **Baten** | € | € |
| | | |
| Giften kerkelijke instellingen | 7.955 | 15.554 |
| Giften particulieren | 8.705 | 9.402 |
| Giften bedrijven/verenigingen | 8.014 | 57.877 |
| Bijdrage Voedselbanken Nederland | 2.000 | 4.000 |
| Subsidie Gemeente Achtkarspelen | 10.000 | 9.000 |
| Overige opbrengsten | 3.403 | - |
| | | |
| | 40.077 | 95.833 |
| | | |
| **Lasten** | | |
| | | |
| Kosten voedsel (inclusief bijdrage RDC) | 11.752 | 13.727 |
| Kosten vrijwilligers | 3.632 | 7.144 |
| Afschrijvingen | 2.331 | - |
| Huisvestingskosten | 12.208 | 11.751 |
| Verkoopkosten | 3.754 | |
| Kantoorkosten | 2.675 | 223 |
| Transportkosten | 8.317 | 4.921 |
| Kosten inventaris | 2.687 | 5.427 |
| Kosten beheer en administratie | 2.410 | 1.426 |
| Bankkosten | -1.059 | 305 |
| Overige kosten | - | - |
| | 48.707 | 44.923 |
| | | |
| **Saldo van baten en lasten** | **-8.630** | **50.910** |
| | | |
| Bestemming saldo van baten en lasten | | |
| | | |
| Algemene reserve | 12.398 | -590 |
| Bestemmingsreserve koelauto | - | - |
| Bestemmingsreserve koelcel | -31.028 | 21.500 |
| Bestemmingsreserve inkoop voedsel | 10.000 | 30.000 |
| Bestemmingsreserve RDC | - | - |
| | -8.630 | 50.910 |
| **De bestuurders en vrijwilligers hebben geen beloning gehad voor hun werk.** | | |

**Toelichting op de balans per 31 december 2024**

**Activa**

**Vlottende activa**
Betreft debiteuren en voorraad cadeaubonnen en zegelboekjes.

**Liquide middelen**
De liquide middelen bestaan uit banktegoeden.

| | 2024 | 2023 |
|---|---|---|
| | € | € |
| **Eigen vermogen** | | |
| **Algemene /continuïteitsreserve** | | |
| Saldo begin boekjaar | 38.484 | 39.074 |
| onttrekking | -18.630 | -590 |
| toevoeging | 31.028 | |
| Saldo einde boekjaar | 50.882 | 38.484 |
| | | |
| De continuïteitsreserve mag niet meer bedragen dan 150% van de exploitatiekosten. | | |
| Het gaat dan om de kosten als huisvesting-, administratie- en personeelskosten. | | |
| Norm continuïteitsreserve | 55.433 | 46.795 |
| | | |
| **Bestemmingsreserves** | | |
| ***Koelauto*** | | |
| Saldo begin boekjaar | 16.844 | 16.844 |
| onttrekking | - | - |
| toevoeging | - | |
| Saldo einde boekjaar | **16.844** | **16.844** |
| | | |
| ***Koelcel*** | | |
| Saldo begin boekjaar | 37.500 | 16.000 |
| onttrekking | - | - |
| toevoeging | - | 21.500 |
| Besteed aan doelstellingen | -31.028 | - |
| Saldo einde boekjaar | **6.472** | **37.500** |
| | | |
| ***Inkoop voedsel*** | | |
| Saldo begin boekjaar | 54.251 | 24.251 |
| onttrekking | - | - |
| toevoeging | 10.000 | 30.000 |
| Saldo einde boekjaar | **64.251** | **54.251** |

| | | |
|---|---|---|
| ***RDC*** | | |
| Saldo begin boekjaar | **5.375** | **5.375** |
| onttrekking | - | - |
| toevoeging | - | - |
| Saldo einde boekjaar | **5.375** | **5.375** |
| | | |
| **Totaal bestemmingsreserves** | **92.942** | **113.970** |

**Niet uit de balans blijkende verplichtingen**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Huurovereenkomst locatie De Zoom 22e te Surhuisterveen | | | |
| Huur per maand | | | € 800,00 |
| Looptijd | miv 01-03-2020 voor onbepaalde tijd | | |
| WOZ waarde | peildatum: | 1-1-2023 | € 55.000,- |

## 7. Fondsenwerving

VBA wordt volledig gefinancierd door derden: fondsen, donaties van bedrijven, instellingen en particulieren en ook door opbrengsten van acties en subsidies.

Deze financiële ondersteuning was ook in 2024 hartverwarmend. Zonder deze steun kan VBA niet bestaan, evenals dat zij niet kan bestaan zonder vrijwilligers.

De bijdrage van de Gemeente Achtkarspelen in de huur- en energiekosten van de locatie Zoom 22e te Surhuisterveen was, zoals ieder jaar, onmisbaar. VBA is zeer content met deze tegemoetkoming.

## 8. Vooruitblik op 2025

Voor 2025 zijn de volgende prioriteiten vastgesteld:

**Besturing:** Eind 2024 is het meerjarenplan 2025-2028 vastgesteld. Hierbij wordt rekening worden gehouden met de verdere toename van het aantal cliënten in de komende jaren en de jaarlijkse afname van gratis producten. Het jaarplan is het resultaat van de samengestelde delen per portefeuille van bestuursleden en ziet er als volgt uit:

**Cliënt en Markt:** Het verder verbeteren van de relaties met cliënten en verwijzers. Voor cliënten zal het PlusPakket worden geoptimaliseerd en wordt meer aandacht besteed aan de informatie- en adviesfunctie van relatiebeheerders. De samenwerking met andere hulporganisaties maakt onderdeel uit van voorgenomen beleid van de Gemeente Achtkarspelen in de armoedebestrijding.

**Vrijwilligers:** Het verder verbeteren van de arbeidsomstandigheden en de verbetering van het scholingsaanbod heeft prioriteit.

**Bedrijfsvoering:** Prioriteit zal worden gegeven aan het personaliseren en verbeteren van de kwaliteit van het levensmiddelenpakket (inhoudsnorm 75% producten Schijf van Vijf), en het inrichten van magazijn met Schijf van Vijf-producten. Ook wordt gewerkt aan het verbeteren van de winkelacties waardoor de inkoopkosten van producten kunnen worden beperkt. Verbeteren bestuurlijke informatievoorziening en ICT-omgeving verdient daarnaast extra aandacht.

**Financiën:** Gestreefd wordt naar een jaarlijks sluitende exploitatie.

**Risicobeheersing:** De belangrijkste operationele risico’s zijn een gebrek aan vrijwilligers, een gebrek aan levensmiddelen en een gebrek aan financiering. In het meerjarenplan 2025-2028 wordt hieraan extra aandacht besteed.